



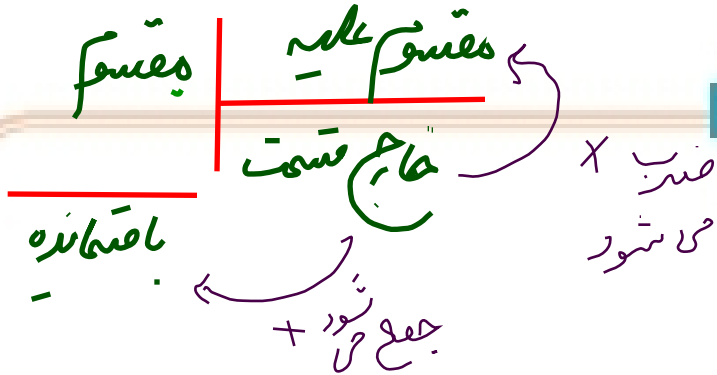
# «کتاب ریاضی»

آموزگار: ملیحه عباسی



در تقسیم باستانده و متن کل اعضا تقسیم کنیم باستانده خواهد داشت. علامت تقسیم باستانده به این صورت است | و مثل جایش است.

به همین خاطر به این تقسیم جایش می گویم. ۴ جایگاه دارد.



## تقسیم با باقی مانده

## فعالیت



تکلیف

۱- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم با هر ۴ شاخه ی آنها یک دسته گل درست کنیم. چند دسته گل درست می شود؟  
 چند شاخه گل باقی می ماند؟  
 با رسم شکل توضیح دهید.

# تقسیم با باقی مانده

## فعالیت

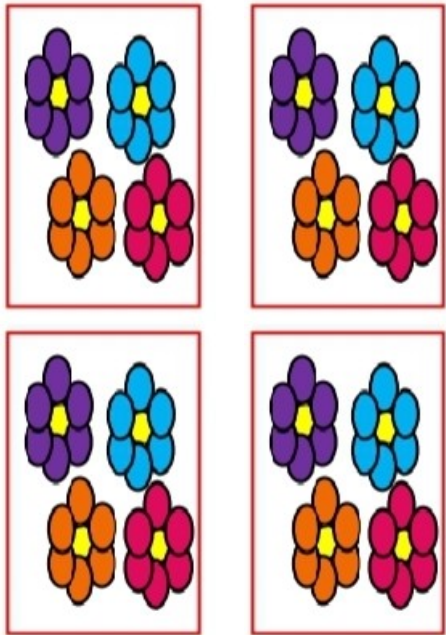


۱- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم با هر ۴ شاخه ی آن ها یک دسته گل درست کنیم.

چند دسته گل درست می شود؟ *۴ دسته گل*

چند شاخه گل باقی می ماند؟ *۱ شاخه گل*

با رسم شکل توضیح دهید.



$$\begin{array}{r}
 17 \\
 - 16 \\
 \hline
 01
 \end{array}$$

*تقسیم* (with arrow pointing to 17)  
*تقسیم کامل* (with arrow pointing to 16)  
*باقی مانده* (with arrow pointing to 01)  
*خارج قسمت* (with arrow pointing to 16)

$\times 4 \times 1 = 4$

$\times 4 \times 2 = 8$

$\times 4 \times 3 = 12$

$\times 4 \times 4 = 16$

روش حذف

حالت های نامطلوب

۲- ۱۷ شاخه گل داریم. می‌خواهیم آن‌ها را به‌طور مساوی در ۴ گلدان تقسیم کنیم. شما گل‌ها را یکی‌یکی در گلدان‌ها بکشید. این کار را ادامه دهید تا همه‌ی گل‌ها به‌تعداد مساوی در گلدان‌ها قرار گیرند.  
در هر گلدان چند گل قرار می‌گیرد؟  
چند گل باقی می‌ماند؟

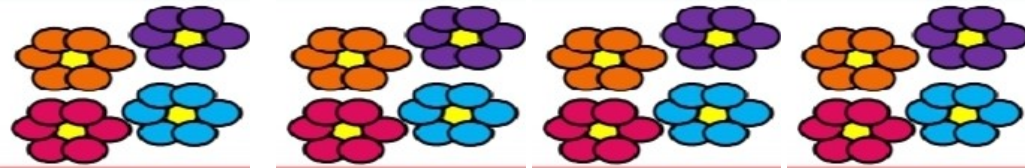


برای حل کردن مسئله‌ی بالا می‌توانیم از نماد  $\overline{)$  استفاده کنیم و پاسخ را به‌صورت زیر بنویسیم:

$$\begin{array}{r} 17 \overline{) 4} \\ - 16 \\ \hline 1 \end{array}$$

خارج قسمت ۴ ←  
باقی مانده ۱ ←





۲- ۱۷ شاخه گل داریم. می‌خواهیم آن‌ها را به طور مساوی در ۴ گلدان تقسیم کنیم. شما گل‌ها را یکی یکی در گلدان‌ها بکشید. این کار را ادامه دهید تا همه‌ی گل‌ها به تعداد مساوی در گلدان‌ها قرار گیرند.

در هر گلدان چند گل قرار می‌گیرد؟ <sup>۴</sup> اصل  
چند گل باقی می‌ماند؟ <sup>۱</sup> اصل



برای حل کردن مسئله‌ی بالا می‌توانیم از نماد  $\left| \right.$  استفاده کنیم و پاسخ را به صورت زیر بنویسیم:

$$\begin{array}{r|l}
 17 & 4 \\
 - 16 & 4 \leftarrow \text{خارج قسمت} \\
 \hline
 1 & 1 \leftarrow \text{باقی مانده}
 \end{array}$$





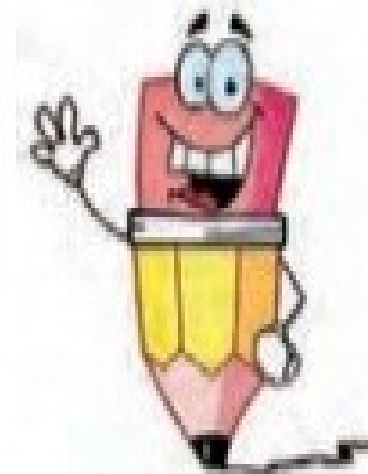
۱- خارج قسمت و باقی مانده‌ی هر یک از تقسیم‌ها را به دست آورید. از راهنمای داده شده کمک بگیرید.

$$\begin{array}{r}
 ۴۶ \\
 \hline
 ۶
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 ۵ \times ۶ = ۳۰ \\
 ۶ \times ۶ = ۳۶ \\
 ۷ \times ۶ = ۴۲ \\
 ۸ \times ۶ = ۴۸
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ۷۵ \\
 \hline
 ۹
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 ۶ \times ۹ = ۵۴ \\
 ۷ \times ۹ = ۶۳ \\
 ۸ \times ۹ = ۷۲ \\
 ۹ \times ۹ = ۸۱
 \end{array}$$





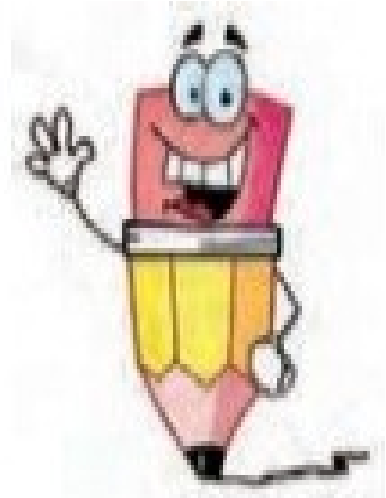
۱- خارج قسمت و باقی مانده‌ی هر یک از تقسیم‌ها را به دست آورید. از راهنمای داده شده کمک بگیرید.

۴۶	۶	$5 \times 6 = 30$
- ۴۲	۷	$6 \times 6 = 36$
۰۴	۷	$7 \times 6 = 42$
	۸	$8 \times 6 = 48$

خارج قسمت  
 باقی مانده  
 راهنمای

۷۵	۹	$6 \times 9 = 54$
- ۷۲	۸	$7 \times 9 = 63$
۰۳	۸	$8 \times 9 = 72$
	۹	$9 \times 9 = 81$

خارج قسمت  
 باقی مانده  
 راهنمای



## ۱- تقسیم‌ها را انجام دهید.

$$\begin{array}{r|l} 45 & 7 \\ \hline 42 & 6 \\ \hline 03 & \end{array}$$

با صافه

$$\begin{array}{r|l} 40 & 8 \\ \hline 38 & 4 \\ \hline 02 & \end{array}$$

با صافه

$$\begin{array}{r|l} 41 & 5 \\ \hline 40 & 8 \\ \hline 01 & \end{array}$$

با صافه

$$\begin{array}{r|l} 22 & 3 \\ \hline 21 & 7 \\ \hline 01 & \end{array}$$

با صافه

- $V \times K = 1K$
- $V \times M = 21$
- $V \times K = 2A$
- $V \times \omega = 3\omega$
- $V \times 9 = 42$
- $V \times V = 49$

- $\wedge \times 2 = 19$
- $\wedge \times 3 = 2K$
- $\wedge \times 4 = 3M$
- $\wedge \times \omega = 40$
- $\wedge \times 9 = 4A$
- $\wedge \times V = 5K$

- $\omega \times 2 = 10$
- $\omega \times 3 = 15$
- $\omega \times 4 = 20$
- $\omega \times \omega = 2\omega$
- $\omega \times 9 = 30$
- $\omega \times V = 3\omega$
- $\omega \times 8 = 4$
- $\omega \times 9 = 4\omega$

- $M \times 2 = 6$
- $M \times M = 9$
- $M \times K = 12$
- $M \times \omega = 1\omega$
- $M \times 9 = 1A$
- $M \times V = 21$
- $M \times 8 = 2K$

۲- باقی مانده‌ی کدام تقسیم‌های زیر، صفر می‌شود؟

$$\begin{array}{r|l} 18 & 6 \\ \hline 18 & 30 \\ \hline 00 & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 8 & 6 \\ \hline 6 & 1 \\ \hline 2 & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 13 & 2 \\ \hline 12 & 4 \\ \hline 01 & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 12 & 2 \\ \hline 12 & 6 \\ \hline 00 & \end{array}$$

۲- تقسیم‌ها را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} ۴۵ \\ \hline ۷ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۰ \\ \hline ۸ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴۱ \\ \hline ۵ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۲ \\ \hline ۳ \end{array}$$

۳- باقی‌مانده‌ی کدام تقسیم‌های زیر، صفر می‌شود؟

$$\begin{array}{r} ۱۸ \\ \hline ۶ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸ \\ \hline ۶ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۳ \\ \hline ۲ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۱۲ \\ \hline ۲ \end{array}$$



## تکلیف منزل

$$\begin{array}{r} 37 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ \hline 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 51 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ \hline 3 \end{array}$$